

Projektni zadatak: Uvođenje „ženskog žiga“ za privredna društva koja zadovoljavaju uslove iz međunarodnog dokumenta za žensko preduzetništvo MEST IWA 34

Podgorica, avgut 2023. godine

1. UVODNE NAPOMENE

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost (SCC) kao vid podrške Evropske banke za obnovu i razvoj javno-privatnom dijalogu u Crnoj Gori, počeo je sa radom u februaru 2019. godine, potpisivanjem Memoranduma o saradnji između Vlade Crne Gore i Evropske banke za obnovu i razvoj. Od juna 2020. godine, ovoj podršci EBRD-u kao donatoru finansijskih sredstava se pridružila Vlada Ujedinjenog Kraljevstva, posredstvom Britanske ambasade u Podgorici. Misija SCC-a je da doprinosi unapređenju javno–privatnog dijaloga, jačanju konkurentnosti i stvaranju preduslova za što povoljniji poslovni ambijent u Crnoj Gori. Od juna 2020. godine, SCC se intezivno bavi aktivnostima koje se odnose na promociju rodne ravnopravnosti i inkluzije u Crnoj Gori, najviše se fokusirajući na ekonomsko osnaživanje žena. Shvatajući ovu temu kao horizontalnu i multisektorsku, SCC je podržao izradu ključnih vladinih strateških dokumenata i akcionih planova koji se odnose na javne nabavke, reformu javne uprave, digitalnu transformaciju, rodno odgovorno budžetiranje, promociju alata za lakši pristup finansijama itd. S tim u vezi, SCC je prepoznat kao važan partner i javnom i privatnom sektoru, kada su teme od značaja za rodnu ravnopravnost u pitanju.

Polazeći od značaja problema dostupnosti finansiranja za kompanije u vlasništvu žena, a u cilju pronalaženja rješenja koja bi unaprijedila ovu problematiku, SCC je razvio projektni zadatak *Uvođenje „ženskog žiga“ za privredna društva koja zadovoljavaju uslove iz međunarodnog dokumenta za žensko preduzetništvo MEST IWA 34* (Projekat), koji će omogućiti ispravno targetiranje tj. identifikaciju stvarnih „ženskih biznisa“, čime će se značajno unaprijediti rezultati realizacije raznih vidova podrške razvoju ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.

Međunarodni dokument za žensko preduzetništvo MEST IWA 34 (u nastavku Dokument) objavljen je 8. marta 2021. godine od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i predstavlja:

- prvi u svijetu skup globalnih definicija, koje se odnose na žensko preduzetništvo, tj. privredna društva u vlasništvu žena i ona kojima upravljaju žene;
- skup definicija koje se mogu koristiti u programima privrednog osnaživanja žena (javne nabavke, programi za unapređenje konkurentnosti, podsticajne mjere, kreditne linije ili ekonomski programi koji imaju za cilj rodnu ravnopravnost) i za prikupljanje međunarodno uporedivih podataka o ženskom preduzetništvu (uključujući uticaj na lokalnu i nacionalnu privredu);
- dokument koji definiše kriterijume za ocjenjivanje važnih faktora koji se odnose na definicije kao što su: vlasništvo, upravljanje i kontrola u privrednom društvu;
- alat za bolje definisanje uslova tj. preduslova za sadašnje i buduće inicijative, koje imaju za cilj ekonomsko osnaživanja žena.

Kako bi definicije iz Dokumenta bile primjenjive, SCC je u saradnji sa Institutom za standardizaciju Crne Gore kreirao **online upitnik za samoprocjenu** (<https://www.budiprivrednica.me/>), a koji je dostupan i na [biznis.gov.me](https://www.biznis.gov.me) portalu Vlade Crne Gore. Na taj način omogućeno je da se sve zainteresovane strane detaljnije upoznaju sa sadržajem Dokumenta. Popunjavanjem upitnika zainteresovane strane mogu dobiti odgovor:

1. Da li je privredno društvo u vlasništvu žene/a;
2. Da li privrednim društvom upravlja/ju žena/e;

3. Da li privredno društvo kontroliše/u žena/e i;
4. Da li je privredno društvo nezavisno.

2. CILJ PROJEKTA

Opšti cilj Projekta je ekonomsko osnaživanje žena koje će doprinijeti unapređenju rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori. Navedeni cilj će se otvoriti realizacijom konkretnih ciljeva kao što su:

- Pravilno targetiranje stvarnih „ženskih biznisa“ čije je glavno obilježje da žene imaju ne samo formalno-pravno vlasničku, nego i suštinsku upravljačku funkciju, što znači da su žene te koje donose odluke u privrednim društvima.
- Olakšan pristup finansijskim i nefinansijskim podsticajima za žene preduzetnice gdje će institucijama (državnim i privatnim) biti omogućen sistem prepoznavanja i selekcije prilikom dodjele podrške usmjerene na unapređenje rodne ravnopravnosti.

3. DETALJNI OPIS PROJEKTOG ZADATAKA /AKTIVNOSTI

Kako bi se realizovao Projekat, SCC planira da angažuje eksternog Partnera.

Zadaci Partnera predstavljeni su kroz set aktivnosti kako slijedi. Tokom cijelog procesa realizacije, neophodno je imati neposrednu saglasnost SCC-a, kao i (posrednu) saglasnost EBRD-a.

Zadatak 1: Kreiranje baze podataka stvarnih ženskih kompanija

Aktivnost 1.1 Identifikovanje kompanija koje su formalno u vlasništvu žena.

Aktivnost 1.2 Izrada statistički reprezentativnog uzorka koji će se dalje detaljno analizirati kako bi se predstavile procjene u broju stvarnih „ženskih kompanija“ (u skladu s MEST IWA 34) u odnosu na one koje to nijesu.

Aktivnost 1.3. Izrada izvještaja na osnovu reprezentativnog uzorka, koji će sadržati podatke o procentualnom učešću stvarnih ženskih kompanija i onih koje to nijesu.

Zadatak 2: Izrada i zaštita grafičkih rješenja i vizuelnih prikaza žiga u fizičkom i elektronskom obliku

Aktivnost 2.1 Predlog grafičkog rješenja i vizuala žiga, koji će se koristiti kroz kampanje, a predstavljaće svojinu SCC-a.

Aktivnost 2.2 Analiza nacionalnog pravnog okvira koji se odnosi na elektronsku verifikaciju žiga i zaštita žiga kod nadležnih organa.

Zadatak 3: Promotivne i edukativne aktivnosti u vezi sa implementacijom Projekta

Aktivnost 3.1 1 Organizovanje najmanje 3 okrugla stola, 3 radionice i kreiranje ciljane online kampanje usmjerene ka:

- Privrednim društvima kako bi se što više njih informisalo i zainteresovalo da dobije žig.
- Javnim i privatnim institucijama da kreiraju što više programa koje će privredna društva moći da iskoriste brže i lakše jer posjeduju žig (banke, MFI, ministarstva).
- Donatorima kako bi implementirali žig u svojim programima i projektima.

Zadatak 4: Definisane procedure za dobijanje žiga

Aktivnost 4.1 Definisane detaljno razrađene procedure za prijavu i dobijanje ženskog žiga. Procedura treba da sadrži i opis aktivnosti za situacije u kojima nijesu ispunjeni uslovi za dobijanje žiga, uz dostavljanje konkretnih savjeta i predloga kako se mogu ispuniti neophodni uslovi (okviran pregled koraka je dat niže u tekstu).

Zadatak 5: Analiza i provjera dokumentacije neophodne za dobijanje žiga (dostavljene od strane privrednih društava)

Aktivnost 5.1 Provjera dokumentacije i tačnosti podataka unijetih u online upitnik - za svaku od kompanija koje apliciraju za dobijanje „ženskog žiga“ i dostavljanje odgovora u roku od 7 radnih dana od dana dostavljanja kompletne dokumentacije.

Zadatak 6: Uspostavljanje i vođenje javno dostupnog registara privrednih društava koja posjeduju žig i nadogradnja portala budiprivrednica.me

Aktivnost 6.1 Upisivanje svih kompanija koje dobiju „ženski žig“ u javno dostupan registar koji će za vrijeme trajanja projekta voditi Partner. To će omogućiti relevantnim javnim, ali i kreditnim institucijama privatnog sektora (kao što su banke, MFI, faktoring, itd.) da provjere na jednostavan i brz način da li kompanije posjeduju „ženski žig“ i da li su pogodne za neke od programa podsticaja koje sprovode.

Aktivnost 6.2 Ažiranje portala budiprivrednica.me. Sva dokumentacija, procedure, informacije u vezi sa Projektom treba da budu ažurne i dostupne na portalu budiprivrednica.me.

Zadatak 7: Obezbijediti da najmanje 50 privrednih društava dobije „ženski žig“ u periodu od 2 godine, odnosno da 8 institucija (ukupno za obje aktivnosti 7.2 i 7.3) kroz svoje procedure/programe prepozna kompanije koje posjeduju „ženski žig“

Aktivnost 7.1 Pružanje podrške pojedinačnim kompanijama u postupku apliciranja za „ženski žig“ kroz provjeru tačnosti dostavljene dokumentacije od strane kompanija i izdavanje „ženskog žiga“, odnosno dostavljanje povratnih informacija i savjeta za one kompanije koje ne zadovoljavaju uslove iz Dokumenta (ciljani broj kompanija je najmanje 50).

Aktivnost 7.2 Kroz dijalog sa predstavnicima finansijskih institucija (banke, MFI, IRF) uvođenje „ženskog žiga“ u interne procedure vezano za odobrenje ciljanih finansiranja (npr. proizvodi i linije namijenjene za razvoja ženskog preduzetništva).

Aktivnost 7.3. Kroz dijalog sa predstavnicima institucija sistema (npr ministarstva, opštine) osigurati valorizaciju kompanija koje posjeduju „ženski žig“ kroz programe podrške. Na ovaj način će se unaprijediti pristup izvorima finansiranja za stvarne ženske kompanije i time obezbijediti postizanje boljih rezultata na polju dostizanja rodne ravnopravnosti.

Okviran pregled koraka za proceduru izdavanja žiga koji će Partner dodatno unaprijediti izradom detaljne procedure iz Zadataka 4:

1. Privredno društvo popuni online upitnik na stranici <https://www.budiprivrednica.me/>;
2. Privredno društvo potpisuje ugovor sa Partnerom;
3. Privredno društvo podnosi svu dokumentaciju koja potvrđuje tačnost odgovora datih kroz upitnik;
4. Partner vrši analizu dostavljene dokumentacije (tačnost upisanih podataka) i ukoliko su ispunjeni uslovi, izdaje žig privrednom društvu;
5. Za privredno društvo koje ne ispunjava kriterijume, Partner vrši analizu rezultata i priprema izvještaj/odgovor sa preporukama na koji način se uslovi mogu ispuniti;
6. Partner upisuje privredno društvo u registar;
7. Privredno društvo dobija žig.
8. Partner dobije naknadu za svaku pojedinačnu aplikaciju

Iznos naknade Partner dostavlja kroz Javni poziv i predmet je ugovora koji će biti zaključen između Partnera i SCC-a.

Kroz realizaciju Projekta SCC planira finansiranje prvih 50 žigova, dok će naknadu za ostale izdate žigove Partner ugovoriti direktno sa podnosiocima zahtjeva za izdavanje žiga.

5. ODABIR PARTNERA I UGOVOR

Izbor eksternog Partnera će se vršiti putem Javnog poziva. Partner se bira na period od dvije godine, a na osnovu projektnog zadatka koji je definisan ovim dokumentom. Nakon isteka dvogodišnjeg perioda, radi se evaluacija rezultata i definišu se naredni koraci, a u cilju dalje samoodrživosti projekta.

Ugovor o poslovnoj saradnji (Ugovor) biće zaključen između izabranog Partnera i SCC-a. Zaključivanje ugovora je planirano do kraja septembra 2023. godine, na period od 24 mjeseca. Sva prava i obaveze ugovornih strana, uključujući i dinamiku isplate sredstava biće definisane Ugovorom.

6. IZVJEŠTAVANJE

Izabrani Partner će o svim planiranim i preduzetim aktivnostima izvještavati SCC kako slijedi:

- SCC na dvonedeljnoj osnovi u slobodnom formatu (verbalno ili pismeno).
- SCC na mjesečnoj osnovi u formi zvaničnog izvještaja čiji će obrazac biti sastavni dio Ugovora (Aneks 2: Izvještaj o statusu realizacije aktivnosti).
- Kroz interni portal SCC-a za upravljanje projektima.

Mjesečni izveštaji će biti prosljeđeni predstavnicima EBRD.

7. PROFIL PARTNERA

Izabrani Partner treba da zadovoljava sljedeće kriterijume:

- Najmanje 5 godina iskustva u oblasti istraživanja tržišta, prikupljanja podataka, validacije podataka i kreiranja izvještaja na osnovu prikupljenih podataka.
- Relevantno iskustvo u upravljanju projektima.
- Adekvatan kapacitet za sprovođenje marketing kampanja usmjerenih ka privatnom sektoru i ključnim institucijama iz javnog sektora.
- Pristup važećim bazama podataka o privrednim društvima u Crnoj Gori.
- Adekvatan kapacitet za izradu različitih analiza za potrebe realizacije projekta.

Projektni tim Partnera treba da bude sačinjen od minimum:

- Vodećeg istraživača/čice (dipl. ekonomista/kinja) sa najmanje 5 godine iskustva u oblasti istraživanja tržišta, prikupljanja podataka, validacije podataka i kreiranja izvještaja na osnovu prikupljenih podataka.
- Marketing specijaliste/kinje, sa najmanje 3 godine iskustva na polju marketinga (kreiranje grafičkih rješenja, osmišljavanje kampanja, organizovanje događaja, itd).

Partner dostavlja dokaze o ispunjenosti uslova kroz Javni poziv i prilaže CV članova tima, kao i reference vezano za tražene kriterijume.

8. BUDŽET I PLAĆANJE

Dvogodišnji budžet za Projekat iznosi 50.000 eur. Sve aktivnosti Partnera u vezi sa zadacima i realizovanim aktivnostima će se finansirati iz budžeta Projekta koji nije moguće dodatno povećati u definisanom periodu.

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Isplate unaprijed definisanih iznosa po svakom od 7 gore navedenih projektnih zadataka (podnaslov 3) će se sprovoditi po uspješnoj realizaciji svake od pojedinačnih aktivnosti, što će biti definisano Ugovorom.

KONTAKT

U ime SCC, kontakt osoba za Projekat je Ivana Todorovic ivana.todorovic@scc.org.me

SCC web site <https://scc.org.me> i profili na [Facebook](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [Instagram](#)